

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu 2024. aasta aruanne

ERÜ lähtus tegevuses oma arengukavast aastateks 2019–2024 ning „Kultuuri arengukavast 2021–2030“. Arvesse võeti ka riigi pikaajalist arengustrateegiat „Eesti 2035“, et raamatukogud saaksid oma tegevuse kaudu toetada demokraatlikku ja turvalist riiki, kus säilib ja areneb eesti rahvus, keel ja kultuur. Ühistegevustega kaasati suurt osa erinevates raamatukogutüüpides töötavaid raamatukoguhoidjaid.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu arengukava 2025–2030

2024. aastal lõppes ERÜ arengukava (2019–2024) periood. Raamatukogunduse valdkonna ja erialaorganisatsiooni tegevuse eesmärgistamiseks järgmiseks viieks aastaks korraldati 19. aprillil Tartu Linnaraamatukogus üleriigiline **strateegiapäev**, kuhu olid ERÜ juhatusesse ja üksuste juhtidele lisaks kaasatud valdkonna spetsialistid. Strateegiapäeva aitas ohjes hoida ja hiljem juhatusesse mõtteid ja arengukava mõõdikuid peegeldada Priit Nirgi PRG Partners OÜ-st. Suvel said ühingu liikmed erinevatel üritustel arengukava projektiga tutvuda, soovi korral märkusi ja täiendusi lisada. 21. augustil saatis juhatus meililisti vahendusel projekti ühingu liikmete kaasamiseks ja arvamusküsitluseks.

Juhatus poolt 14. oktoobril 2024 peetud koosolekul heaks kiidetud „**Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu arengukava 2025–2030**“ on loetav ühingu veebis:

<https://eru.lib.ee/eru/dokumentid/arengukava>

Suur tänu kõigile protsessis kaasalööjatele, nüüd on aeg kõik plaanitu ja lubatu tegevustesse rakendada ja ka ellu viia, ikka selleks, et täita eelseisva perioodi **kolm olulisemat eesmärki**:

- 1) olla aktiivne ja mõjus hääli raamatukogude ja raamatukoguhoidjate huvide kaitsmisel nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil. See hõlmab poliitikakujundajate ja avalikkuse teadlikkuse tõstmist raamatukogude tähtsusest ühiskonnas ning pidevat tööd raamatukogude arendamise toetamiseks;
- 2) olla usaldusväärne partner raamatukoguhoidjate professionaalse arengu toetamisel, pakkudes koolitusi, seminare, konverentse jm erialast arengut toetavaid tegevusi ning aidates kaasa võrgustike loomisele ja hoidmisele;
- 3) tagada ühingu jätkusuutlik ja finantsiliselt stabiilne juhtimine, luues ja hoides strateegilisi partnerlussuhteid ning innustades ühingu liikmeid tulevastele katsumustele vastu astuma.

Liikmete üldkoosolek

ERÜ **üldkoosolek** toimus 25. aprillil Tallinnas Hopneri majas. Koosolekul võttis 2023. aasta tegevuse kokku ja tutvustas uue aasta põhisuundi juhatuses esimees Tuuliki Tõiste, kinnitati ERÜ 2023. aasta tegevusaruanne, majandusaasta aruanne ja 2024. aasta kava.

Juhatusesse liikmetel Meili Andrelleril (Märjamaa Valla Raamatukogu Kivi-Vigala haruraamatukogu), Halliki Jürmal (Tartu Linnaraamatukogu) ja Kristi Veeberil (Tallinna Keskraamatukogu) lõppesid volitused.

Juhatusesse valiti uue liikmena Jõgeva raamatukogu direktor Kristi Pukk ja teiseks valimisperioodiks Kristi Veeber.

Üldkoosolekul osales 80 liiget koos 183 volitusega. Samal päeval toimus ka kõnekoosolek.

Liikmeskond

31.12.2024 kuulus ERÜ-sse 621 liiget, sh seitse auliiget. ERÜ auliikmed on Rein Aru, Ivi Eenmaa, Jüri Järs, Malle Ermel, Reet Oruste, Heino Rääm ja Krista Talvi. ERÜ juriidilisest isikust liikmed on endiselt Harju Maakonnaraamatukogu, Lääne Maakonna Keskraamatukogu, Pärnu Keskraamatukogu, Valga Keskraamatukogu ja Viljandi Linnaraamatukogu. Suur tänu toetuse eest!

2024. aastal vähenes liikmete arv 26 võrra: liikmeks astus 20 uut liiget, aasta jooksul lahkus ERÜst erinevatel põhjustel 46 liiget. 2024. aasta eest on 153-l liikmel liikmemaks tasumata.

ERÜ juhatusse kuulusid ja jätkavad tööd aastani 2026 juhatuses esimees Tuuliki Tõiste (Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu), aseesimehed Katre Riisalu (Eesti Rahvusraamatukogu) ja Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu) ning liikmed Maris Nool (Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu), Kristina Pai (Tartu linnaraamatukogu) ja Karmen Velitschinsky, aastani 2027 Kristi Pukk ja Kristi Veeber.

Juhatus pidas aasta jooksul seitse koosolekut, neist neli virtuaalselt. 23. jaanuaril oli traditsiooniline koosolek koos struktuuriüksuste juhtidega, mida oli soovijatel võimalik veebis jälgida.

Revisjonikomisjoni kuulusid Rutt Enok, Ave Liivand ja Katrin Niklus.

ERÜ-l oli üks koosseisuline töötaja, büroojuhataja Reet Olevsoo.

ERÜ rentis alates 2022. aastast bürooruumi Tallinna Keskraamatukogult Liivalaia 40. 2024. aasta suvel selgus, et raamatukogu lahkub osaliselt Liivalaia ruumidest ja lõpetab sellega seoses ka ERÜ-ga üürilepingu. Ootamatult tekkis vajadus leida büroole uus pind, kuid olukord lahenes ja alates novembri lõpust pakub ühingule büroopinda Tallinna Kännukuke raamatukogu, E. Vilde tee 72.

Panustamine raamatukoguvaldkonna arengusse, avalikud pöördumised, koostöö teiste organisatsioonidega jm

---

Ka 2024. aastal jätkus rahvaraamatukogu seaduse muutmine ja ettevalmistused raamatukogu reformiks. ERÜ esindajad on nimetatud ja usinalt töötamas RaRa juurde loodud temaatilistes töörühmades. Ühingu esindajatena saavad nad liikmete mõtteid edastada ja kui on muresid, siis võib võtta esindajaga ühendust ja arutada.

ERÜ esindajad töörühmade koosseisus:

- RaRa reformi juhtrühm - Tuuliki Tõiste
- e-kataloogi töörühm - Maris Nool
- komplekteerimise töörühm - Kristi Pukk
- statistika töörühm - Tuuliki Tõiste
- täienduskoolituse töörühm - Lea Lehtmets

Jaanuaris toetas ERÜ koos Eesti Muuseumiühingu, Eesti Muuseumide Liidu ja ICOM Eesti Rahvuskomiteega **õpetajate streiki**. Toetati ja tunnustati õpetajate nõuet õiglase ja konkurentsivõimelise töötasu kehtestamiseks. Allakirjutanutel oli hea meel, et lisaks palgaküsimusele tekkis laiem diskussioon, mis tõi selgelt esile olulised puudujäägid haridusmaastikul ja pakkus ideid, kuidas lahendada üha akuutsemaks muutuvat hariduskriisi. Vt [toetuskirja ERÜ veebist](#)

Europarlamendi valimiste eel tõlkisime eesti keelde Euroopa raamatukoguorganisatsioonide koostöös loodud [Raamatukogude Manifesti](#) ja selle sisust lähtuvalt saatsime kandideerijatele ka märgukirja meeldetuletusega raamatukogude vajalikkusest ja olulisusest kestliku maailma loomisel ja hoidmisel.

Detsembris kirjutasime [toetuskirja ERR-i Läänemaa korrespondentipunkti tegevuse jätkamiseks](#), sest punkti sulgemine suurendab regionaalset ebavõrdsust ja soodustab Lääne- ja Hiiumaa ääremaastumist. Kahjuks sellest abi ei olnud.

1. maist 1. oktoobrini kutsus ERÜ inimesi **külastusmänguga avastama Eesti raamatukogusid**. Kaasamängimiseks sai uudistaja esimesest raamatukogust kaasa templipassi, lisaks tuli läbi astuda veel neljast raamatukogust ning sinna ka oma tembeldatud templipass jätta. Kokku tagastati 266 passi, st vähemalt 1334 raamatukogu külastust. Kaks kõige usinamat raamatukogude külastajat tagastasid 11 passi, veel oli inimesi, kes tagastasid 9 ja 8 passi. Osalejate vahel loositi raamatukogupäevade avapäeval välja 20 auhinda, peaaahinnaks oli Muuseumikaart. Osalejad tõstsid esile, et tänu mängule sattusid nad raamatukogudesse, kuhu muidu poleks sattunud. Toodi välja ka seda, et Eestis on väga huvitavad ja eripargelised raamatukogud, oldi üllatunud, et raamatukogud pakuvad nii palju erinevaid teenuseid, jm.

Juhatus ja üksuste juhtide esinemised ja ettekanded

Olevsoo, Reet. Kutse taotlemisest - praktiliselt. Kutse taotlemise infopäev 29.08.2024.

Olevsoo, Reet. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu. Võrumaa Keskraamatukogu infopäev 13.11.2024.

Raudsepp Linnupuu, Veronika. Millega tegeleb uue mõtte tööühm. Viljandi Linnaraamatukogus toimunud ERÜ noorteklubi juubeliseminaril, 3.05.2024

Raudsepp Linnupuu, Veronika. Rohelise raamatukogu ABC. ERÜ UMT mõttetalgutel, 16.05.2024

Riisalu, Katre; Olevsoo, Reet. Kutsestandardist ja e-arengumapist. RaRa raamatukoguhoidja kutseõpe 18.11.2024.

Riisalu, Katre. Raamatukoguhoidja kutse taotlemisest – miks ja kuidas? Kutse taotlemise infopäev 29.08.2024.

Riisalu, Katre. Eesti Raamatu Aastast ja üritustest raamatukogudes. Kõrveküla raamatukogu infopäev 14.08.2024.

Riisalu, Katre. Eesti Raamatu Aastast ja üritustest raamatukogudes. Võrumaa Keskraamatukogu infopäev 13.11.2024.

Tõiste, Tuuliki. Tehisintellekt ja raamatukogu. Saare maakonna raamatukogude infopäev 8.02.2024.

Tõiste, Tuuliki. Fookusgrupi intervjuu projektis „*Mapping of Heritage NGO-s in Central & Eastern Europe*“. (Valitsusvälise pärandi teemal fookusgrupi intervjuu Creativity Labiga), 24.04.2024.

Tõiste, Tuuliki. ERÜ'st ja visioonist 21. sajandi raamatukogule. RaRa raamatukoguhoidja kutseõpe 18.11.2024.

Tõiste, Tuuliki. Riigikogus Isamaa fraktsiooniga kohtumine Eesti kultuuripoliitika teemadel, 19.11.2024.

Tõiste, Tuuliki. Kultuuriministeriumis rahataotluse kaitsekõne. 28.11.2024

Tõnisson, Jaana. Eesti raamatukogude tegemisi praeguses tehnoloogilises ja konsumeristlikus ajastus. Baltic Meeting, Kaunas, 16.–17.05.2024.

Vaaro, Ilmar. Rohkem teadmist - vähem valu. Kutse taotlemise infopäev 29.08.2024.

Veeber, Kristi. Kasutajad raamatukoguruumis - Tallinna Keskraamatukogu kogemusi. ERÜ koolitus "Hea avatud ruum" 02.04.2024.

Veeber, Kristi. Digiperioodikast raamatukogus. ERÜ maaraamatukogude sektsiooni teabepäev 08.04.2024

Veeber, Kristi. Tallinna Keskraamatukogu projektialastest kogemustest. RaRa raamatukoguhoidja kutseõpe 22.11.2024.

Visas, Krista. [Evaluation of satisfaction: Why and how?](#). IFLA Management and Marketing Section Midterm meeting in Lima, Peru on 6.03. 2024.

Visas, Krista [Evaluation of satisfaction: Why and how?](#). IFLA Management and Marketing Section webinar "Let's Talk about Library Management" 04.06.2024"

Meediahariduse konverentsi aruteluringis "Kultuuri- ja haridusasutuste roll meediapädevuse arendamisel" osales ja rääkis kooliraamatukogude vaatest kaasa kooliraamatukogude sektsiooni juhatuse liige Stiina Koit. 24.10.2024.

Kohtumine Kultuuriministeriumi asekancleri Märt Volmeriga - Tuuliki Tõiste ja Kristi Veeber 7.05.2024

Esindatus organisatsioonides Eestis

- Ajakirja Raamatukogu toimetuskolleegium: Tuuliki Tõiste, Katre Riisalu, Kristina Pai, Reet Olevsoo
- Eesti Koostöö Koda: Katre Riisalu
- Eesti Raamatu Aasta peakomitee: Katre Riisalu
- Eesti Vabaharidusliit: Reet Olevsoo
- Standardikeskuse standardimise tehnilise komitee EVS/TK22 vaatlajaliige: Katre Riisalu
- Kultuur 2030 juhtkomisjon, Kultuuriministerium, raamatukogude esindaja: Katre Riisalu
- Kultuuri Kutsenõukogu: Reet Olevsoo
- Kultuuriministeriumi Rahvaraamatukogude Nõukogu: Katre Riisalu

- Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste instituudi infokorralduse õppekava programminõukogu liige: Tuuliki Tõiste (kuni 31.12.2024)
- Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste instituudi infoühiskonna ja sotsiaalse heaolu bakalaureusekava programminõukogu liige: Kristi Veeber
- Tartu linna ja SA Tartu Kultuurkapitali Tartu raamatukogutöötaja stipendiumikomisjoni liige: Kristi Veeber
- Õpetajate Ühenduste Koostöökoda: Sirje Riitmuru

Parimate tunnustamine

2023. aasta **parimate raamatukoguhoidjate tunnustamisüritus** toimus Pärnu Keskraamatukogus 29. veebruaril. Sündmuse stsenaariumi kirjutas Ott Kilusk, tseremooniat juhtis Carita Vaikjärv kutsudes endale appi nn külalise kosmosest, kelleks kõigile üllatusena osutus Egon Nuteri kehastatud president Lennart Meri. Raamatukoguhoidjaid tunnustati kaheksas kategoorias ning koos bibliograafiauhinna, raamatukogude sõbra ja ajakirjandusauhinnaga esitati tunnustustele kokku 41 nominenti. Kõrvuti raamatukoguhoidjatega said tunnustuse ka raamatukogude sõber ja ajakirjanik. Tunnustusüritusest sai osa 76 raamatukoguhoidjat üle Eesti. Parimate raamatukoguhoidjate tunnustusüritust kajastas rahvusringhääling: AK, Päevakaja, ERR portaal.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu teenetepreemia 2023 pälvis Eesti Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogu juhataja Merike Kiipus pikaajalise tulemusliku töö eest arhiivraamatukogu edendamisel ning eesti ajakirjanduse analüütilise retrospektiivse bibliograafia loomisel.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastapreemia sai Tallinna Keskraamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna juhataja Tiina Põldmaa, kes hoiab kõrgel raamatukoguhoidja kui lugeja nõustaja kuvandit ja inspireerib täiskasvanud inimesi lugema.

Parim noor raamatukoguhoidja on Ambla ja Koeru raamatukogu raamatukoguhoidja Eleri Kang, keda tunnustati aktiivse ja inspireeriva tegevuse eest laste lugemise arendamisel ja kohaliku kultuurielu edendamisel Järva vallas.

Aasta lasteraamatukoguhoidja Grete Nootre on algatanud laste lugemisharjumust toetavad ja laste hulgas ülipopulaarsed teemakambrid Lääne Maakonna Keskraamatukogu lasteosakonnas.

Aasta maaraamatukoguhoidjat Hille Tammanit tunnustati suure pühendumusega tehtud töö eest kogukonnas ning Koikküla raamatukogu lugejate jaoks avatuna hoidmise eest.

Aasta kooliraamatukoguhoidja Daivi Jõerand on loonud Pärnu Kuninga Tänav Põhikooli raamatukogust kaasaegse ja toetava õpikeskkonna õpilaste lugemis- ja väljendusoskuse arendamiseks.

Auhind aasta tegu linnaraamatukogus anti Jõgeva Linnaraamatukogule lapsi liikuma motiveeriva, raamatuid tutvustava ja kogukonda liitva Kummikeksuakadeemia elluviimise eest.

Aasta teoga teadus- ja erialaraamatukogus tunnustati Eesti Rahvusraamatukogu rändinstallatsiooni, mis vanaraamatu kaudu avab rohelise ja jätkusuutliku mõtteviisi ning toob esile raamatukogu kui usaldusväärse keskkonnateadlikkuse tõstja ja info vahendaja rolli ühiskonnas.

Bibliograafiauhinna nominentidest tunnustati parimaks Eesti Rahvusraamatukogu poolt koostatud ja välja antud Leelo Tungla bibliograafia. Leelo Tungla loomingut kokkuvõttev bibliograafia (4177 kirjet) hõlmab kirjaniku töid kuni 2019. aastani hõlmates materjali alates ilukirjandusloomingust, publitsistikast ja tõlgetest heli- ja videosalvestusteni ning teatri ja filmi.

Raamatukogude sõber on ettevõtte **Metsatervenduse OÜ**. Detsembris 2023 allkirjastati kolmepoolne koostööleping Metsatervenduse OÜ, Valga Valla ja Valga Keskraamatukogu vahel, mille kohaselt ettevõtte toetab Valga Keskraamatukogu üheksat haruraamatukogu 500 euroga kalendriaastas ning see ei ole ühekordne, vaid jätkub ka edaspidi. Ettevõtte esindaja Anti Rallmanni sõnul mõjutab just raamatukogude käekäik oluliselt maapiirkondades elavaid inimesi. „Ettevõtte Metsatervenduse OÜ soovib nende heaks midagi ära teha ja olla seejuures ka suunanäitajaks,“ kinnitas Rallmann.

Ajakirjandusauhinnaga tunnustati Klassikaraadio Tartu toimetuse saatejuhti Liina Vainumetsa, kes on aastaid pööranud tähelepanu Tartu Ülikooli raamatukogu muusikaosakonna tegemistele ning tegi 2023. aastal kolm saadet, et avada laiemalt kogudes peituvat muusikat.

Raamatukoguhoidjaid on tunnustatud järjepidevalt alates 1990. aastast.

Raamatukoguhoidja kutse andmine

ERÜ kutse andja volitused kestavad aastani 2028.

ERÜ kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad Katre Riisalu (esimees), Kaie Holm, Aira Lepik, Aime Miil, Kai Kalvik, Ilmar Vaaro, Kristel Veimann ja Krista Visas.

Avaldusi raamatukoguhoidja kutse taotlemiseks ja taastaotlemiseks võeti vastu 1. -30. septembrini.

Infotund raamatukoguhoidja kutse taotlejatele toimus TLÜ AR-is 29. augustil, et tutvustada kutse taotlemise, andmise ja hindamise protseduure ning anda soovitusi digitaalse arengumapi koostamiseks. 30. septembriks 2024 laekus ERÜle 35 raamatukoguhoidja kutse taotlemise avaldust, sh 3 avaldust kutse taastõendamiseks.

Raamatukoguhoidja kutse taotlejate kompetentsuse hindamiskomisjoni töös osalesid Lea Lehtmets, Carolina Schultz ja Ilmar Vaaro. Pädevust hinnati digitaalse arengumapi ja vestluste kaudu. Vestlusvoorud toimusid taotlejatega 9., 22., 23. oktoobril TLÜ õpperaamatukogu ruumides ja 7. novembril veebis.

Kutsekomisjon kinnitas 22. novembril hindamiskomisjoni protokollil alusel kutsetunnistuse saajad: kaks raamatukoguhoidjat tase 8, üheksa tase 7 ja kakskümmend neli tase 6, sh 3 taastõendatud kutset. Kutsekojale on kutse andmise tegevustest esitatud aruanne.

Aastatel 2005–2024 on raamatukoguhoidjatele välja antud 1119 kutsetunnistust.

Üleriigilised üritused

Heaks tavaks on saanud enne ühingu üldkoosolekut korraldada kõnekoosolek, et rääkida raamatukogudele olulistel aktuaalsetel teemadel. Üldkoosolekule eelnes 29. veebruaril traditsiooniline **kõnekoosolek**, seekord teemal „**Raamatukogu kultuuririkkuse aastal**“. Tallinna Ülikooli teadur Kadri Kasemets kõneles oma uurimustööst “Rahvaraamatukogude kohandumine kahanevas maapiirkonnas: kultuurigeograafi pilk”. Marja Unt ja Katre Riisalu tutvustasid Eesti Raamatu Aasta plaane. ERÜ 2023. aasta tunnustuste laureaadid tegid lühiettekande, kus tutvustasid tunnustuse pälvinud tegu/tegevust. Kuulutati välja raamatukogude külastusmäng „Avasta Eesti raamatukogusid!“. Osales 91 raamatukoguhoidjat.

XXI Üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev toimus 18. septembril Põlvamaal Himmastes. Päeva korraldasid ERÜ lasteteeninduse toimikond, Põlva Keskraamatukogu ja Himmaste raamatukogu. Üritusega toetatakse Kultuur 2030 põhimõtet - tugevdada lastega tegelevate spetsialistide võrgustikku kõikides maakonna ja omavalitsuste keskraamatukogudes. Lasteraamatukoguhoidjate päev aitab kaasa professionaalsete lasteraamatukoguhoidjate võrgustiku tekkimisele ja püsimisele ning pakub võimaluse oma töö hindamiseks teiste raamatukogude uuenduslike ja toimivate ettevõtmiste valguses. Inspiratsiooni pakub ka aasta lasteraamatukoguhoidjate nominentide ja nende tegevuste tutvustus. Tagasiside oli positiivne, soovitusindeks oli 9,6. Himmastes said kokku 67 lastega tegelevat raamatukoguhoidjat maakonna-, linna- ja maaraamatukogudest.

Raamatukogunduse 11. mõttetalgud „Kuidas hinnata ja mõõta raamatukogude mõju?“ said teoks uue mõtte tööühma eestvedamisel ja toimusid 16. mail. TLÜAR-is sai kokku 33 tegusat inimest, kes kõik tahtsid anda panuse raamatukogude mõju hindamise mõtestamisele. Fookusteemaks olidki raamatukogude tulemusnäitajad ja mõju hindamise võimalused. Arutelulaudades vaagiti raamatukogude mõju riigile, kogukonnale ja inimesele. Lisaks inspireerivatele ettekannetele tutvustati eelnevate aastate mõttetalgute tulemusena valminud juhendit “**Rohelise raamatukogu ABC**“, et raamatukogud saaks toetada Kultuur 2030 seatud eesmärki, et raamatukogud lähtuvad jagamis-, ring- ja rohelise majanduse põhimõtetest.

Traditsioonilised üleriigilised **raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“** said ERÜ egiidi all teoks juba 35. korda. 20.–30. oktoobrini toimus raamatukogudes sadu ettevõtmisi nii raamatukogude lugejatele, aga ka mitte veel lugejatele. Raamatukogupäevade eesmärgiks on ka valdkonna töötajate ühendamine neile erinevate ürituste pakkumise näol. **Raamatukogupäevade avapäev** toimus 18.

oktoobril Valga Kultuurikeskuses, kus osales 80 raamatukoguhoidjat üle Eesti. Päeva juhtis Ivar Lett. Ettekannetes keskenduti Valgale. Valga linna ajaloost ametlikust esmamainimisest 1286. aastal kuni tänapäevani rääkis Kalev Härk. Valga sõjamuuseumi rolli tänases ühiskonnas tutvustas muuseumi juht Meelis Kivi. Valga vallaarhitekt aastatel 2013–2023 Jiri Tintera tegi haaravalt tagasi- ja ülevaate Valga linnaruumi muutustele viimasel aastakümnel.

Lisaks avakonverentsile toimus ka traditsiooniline mälumäng raamatukoguhoidjatele. Sel korral osales seitse võistkonda. Pingelise võistluse võitja selgitamiseks kulus mitu lisaküsimust. Mälumängu poodiumikohad jagunesid: 1. Pärnu Keskraamatukogu võistkond, 2. Tartu Linnaraamatukogu ja 3. Pärnu maakonna raamatukogude võistkond. Küsimused koostasid ja mängu viisid läbi kolleegid Tartumaalt.

Raamatukogupäevade ajal toimus ka **võistlus „Infootsing internetist“** kuhu olid osalema oodatud lisaks raamatukogutöötajatele ka raamatukogunduse ja infoteaduse üliõpilased. 9. oktoobril toimunud infootsingu eelvoorule registreerus 34 inimest, kellest 24 saatsid ka oma vastused. Nagu ka varasematel aastatel pääses 25. oktoobril toimunud finaali 10 parimat. Zoomi keskkonnas toimunud lõppvõistluse paremusjärjestuseks kujunes: Merlin Hansumäe (Lääne-Virumaa Keskraamatukogu), Martha Rattus (Tallinna Keskraamatukogu) ja Riina Felding (Eesti Rahvusraamatukogu). Võistluse korraldas eelmise aasta parim Marion Talli (Haljala Vallaraamatukogu).

XVI teadus- ja erialaraamatukogude päev toimus Tartus Rahvusarhiivis 28. oktoobril. Päeva raames tehti ülevaade aasta olulisematest sündmustest, raamatukogude töötajad jagasid oma kogemusi ja tutvustasid uusi arenguid ning tunnustati ERÜ tunnustusele aasta tegu teadus- ja erialaraamatukogus nomineeritud kolleege. Päev annab võimaluse ühiselt aktuaalsetel teemadel arutada, luua uusi tutvusi ja teha koostööd. Osales 67 raamatukoguhoidjat.

Üleriigilise **XXIV maaraamatukoguhoidja päeva** Tapa kultuurikojas Lääne-Virumaal 30. oktoobril korraldasid koostöös Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Tapa Linnaraamatukogu ja ERÜ. Maaraamatukoguhoidja päev toetab Kultuur 2030 valdkondlikku põhimõtet, et raamatukogud on kaasavad kultuuri-, haridus- ja kogukonnakeskused. Päeva põhikõnelejad olid (krimi)kirjanik ja ajaloolane Ain Kütt, kes tegi ülevaate aadlidaamide elust, Tapa vallavanem Riho Tell, kelle teemaks olid Tapaga seotud müüdid ja tegelikkus ning Kirjanike Liidu esimees Maarja Kangro, kes esitas katkendeid oma tekstidest. Esitleti aasta maaraamatukoguhoidja 2024 nomine. Kohal oli 83 raamatukoguhoidjat maaraamatukogudest üle Eesti.

Koostöös Eesti Linnade ja Valdade Liidu ja Kose raamatukoguga toimus **kogemuspäev „Raamatukogu - kulu või investeering?“** Kose kultuurikeskuses. Juba neljandat korda toimunud kogemuspäeva eesmärgiks oli endiselt tuua raamatukogud ja omavalitsused ühisesse aruteluruumi. Kooslijad said kuulda raamatukogureformist, rahvaraamatukogude kiirendi mõjust raamatukogude tegevusele jm. Pärastlõunal toimus Kose valla kommunikatsioonispetsialist Maris Praatsi juhitud vestlusring „Aktiivne dialoog – raamatukogu, omavalitsus ja riik“, et mõista paremini üksteise vajadusi, ootusi ja võimalusi. Kohapeal osales 51 ja veebis 105 inimest, videosalvestust on YouTubes vaadatud 592 korral.

Koolitused

Aktuaalsete teemadena pakuti 2024. aastal koolitusi, kus käsitleti turunduse algtõdesid ja hea avaliku ruumi kujundamist. Koolituste eesmärk on pakkuda raamatukoguhoidjatele oma ala spetsialistide toel võimalust õppida oma raamatukogu tugevusi näitama ja pakkuma nutikaid ruumilahendusi. Koolituspäevad on üles ehitatud viisil, kus teoreetilised ülevaated vahelduvad praktiliste harjutuste ja simulatsioonidega.

Spetsiaalselt raamatukogude tarbeks kohandatud **koolitus „Turundus ja kommunikatsioon“** toimus 26. septembril Tallinna Keskraamatukogus. Koolitajal Karin Maandil on üle 10 aasta kogemust Eesti juhtivate brändide turundamisel. Osales 42 raamatukoguhoidjat rahva- ja teadusraamatukogudest. Tagasiside oli positiivne, soovitusindeks oli 9,4.

Raamatukogude kui tasuta avalike ruumide funktsioon kogukonnas on üha tähtsamal kohal. **Koolitusel „Hea avalik ruum“** TLÜAR-is 2. aprillil vaadeldi, kuidas kujundada kutsuvat ja ligipääsetavat, kõigile kasutajagruppidele mugavat raamatukoguruumi, kus hea oleks olla nii lapsel, teismelisel, eakamal ja ka oma igapäevatööd tegeval inimesel, sh raamatukoguhoidjal. VLS Interior Architecture sisearhitekt

Ville Lausmäe avas avaliku ruumi teoreetilist tausta. Lisaks andis praktilise sissevaate Lääne-Virumaa Keskraamatukogu ruumi muutmisest Ursula Stüf ning kasutajatekonnast Tallinna Keskraamatukogus Kristi Veeber. Osales 30 raamatukoguhoidjat rahva- ja teadusraamatukogudest (koolitaja haigestumise tõttu muutus kuupäev, mille tõttu vähenes ka osalejate arv kahjuks 10 võrra). Koolitus toetas Kultuur 2030 eesmärki: raamatukogude füüsiline keskkond on inspireeriv, mitmekülgne ja ligipääsetav.

Koostöös Eesti Muuseumiühinguga toimus kaks **Raa-Muu koolitust**, mille eesmärgiks on süvendada raamatukogu- ja muuseumitöötajate teadmisi klienditeenindusest ning koolituste korraldamisest mäluasutuses. Koolitusel õpitakse suurendama mäluasutuse nähtavust ning selleks oma tegevuste kavandamist. Osalejaid oli 60, st mõlemast ühingust mõlemal koolitusel 15.

- 27. märtsil Tartu Linnaraamatukogus toimunud koolitusel oli teemaks raamatukogude ja muuseumide vahelised koostööprojektid.
- 8. novembril Vabamus toimunud koolituskohtumisel uuriti muuseumide ja raamatukogude ligipääsetavuse praktikaid. Samuti läbisid osalejad lihtsa keele töötoa.

Valmistudes raamatuaastaks kaasas ERÜ oma ala professionaalid ning alustas **videoloengu** „Eesti 21. sajandi kirjandus: proosa“ salvestuse ettevalmistustega. Loengu valmistas ette kirjandusteadlane Janek Kraavi, vahetekte esitas kirjanik Jan Kaus ning tehniliselt teostas TalTech Filmiklubi. Projekti eesmärk on tõsta raamatukogutöötajate teadlikkust viimase veerandsaja aasta eesti kirjanduse arengutest, tegijatest ja säilitada tänapäevases versioonis kultuurilugu ka järgnevale põlvemale.

Lisaks korraldasid koolitusi ERÜ üksused, nende kohta loe peatükist Struktuuriüksuste tegevus.

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvahelist tegevust kavandades tuginetakse ka Eesti kultuuri arengukavale 2021–2030, mille alusel riik peab oluliseks organisatsioonide osalemist rahvusvahelistes võrgustikes ja projektides.

ERÜ teeb aktiivset koostööd Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA) ja Euroopa Raamatukogu-, Info- ja Dokumentatsiooniühenduste Büroo (EBLIDA) raames. IFLA kõneleb kogu maailma raamatukogude eest, EBLIDA seab aga Euroopa prioriteedid.

EBLIDA tähelepanu all on raamatukogude seadusandlus, ollakse raamatukogude hääletoruks Euroopa Parlamendi juures. Valmib üldisem poliitikaraamistik, mis rõhutab raamatukogude rolli kestlikus arengus. 2024. aastal alustati EBLIDA uue perioodi strateegia väljatöötamisega *EBLIDA Strategy 2025–2028 ja projektiga ELAN*, mõlemasse andis sisendit ka Tuuliki Tõiste.

Koostöös teiste raamatukoguorganisatsioonidega koostati raamatukogude manifest “Raamatukogud kestliku tuleviku heaks”, mille abil sooviti raamatukogusid esile tõsta ja tutvustada nende tegevust vastvalitud Euroopa Parlamendi liikmetele. Manifesti teksti tõlkis ERÜ eesti keelde (Kaarin Birk), seda saab lugeda ühingu veebist <https://eru.lib.ee/eru/seisukohad>. EP valimiste eel jagas ERÜ informatsiooni ka Eestist Euroopa Parlamendi kandideerivatele inimestele. Novembri alguses kogunes enam kui 70 raamatukogutöötajat rohkem kui 20 erinevast riigist Euroopa Parlamendi raamatukogusid teadvustavale [Public Libraries 2030](#) korraldatud sündmusele "Building Bridges: Libraries for Sustainable Future", kus sama manifesti tutvustati juba Euroopa Parlamendi värsketele liikmetele tuletades meelde, et raamatukogud aitavad kestliku tuleviku loomisele kaasa tagades juurdepääsu kultuurile ning kaasates avalikkust innovatsiooni osalistena. Eesti raamatukogusid esindas Tuuliki Tõiste.

EBLIDA aastakonverents toimus aprillis Lissabonis. Osales juhatuse esimees Tuuliki Tõiste.

IFLA põhitähelepanu on kogu maailmas raamatukogude nähtavaks tegemine, raamatukoguteenuste populariseerimine, poliitikategijatega läbirääkimine. 2024. aastal alustati uue strateegiadokumendi *IFLA Strategy 2024–2029* väljatöötamisega ning koostati ja kinnitati uus Trendiraport. Tuuliki Tõiste ja Veronika Raudsepp Linnupuu vastasid IFLA küsitlusele. Uue trendiraportiga seotud rahvusvahelise küsitluse tulemustega saab tutvuda [IFLA repositooriumis](#).

Tõlgitud sai IFLA juhis „[Kuidas märgata petukirju](#)“ (Kristiina Kaju).

ERÜ osaleb **IFLA koordineeritavas rahvusvahelises projektis** "Infopädevuse vajalikkus ühiskonna vastupidavuseks: uus loominguiline lähenemine näitamaks tehisaru mõju meie online eludele", mis keskendub info- ja meediapädevusele ning online-maailmas esinevate ohtudega toime tulemisele.

Projekti läbiviijaks Eestis on ERÜ noorteklubi, kelle eestvedamisel korraldatakse Eesti raamatukogudes viis interaktiivset näitust alates novembrist 2024. Projekt kestab kuni 1. märtsini 2025 ning tegevusi rahastab Euroopa Meedia ja Informatsiooni Fond (European Media & Information Fund, EMIF).

IFLA aastakonverents (WLIC) pidi toimuna Araabia Ühendemiraatides Dubais, kuid liikmete vastuseisu tõttu jäi konverents 2024. aastal ära.

IFLA-s kuulub ühing rahvaraamatukogude (Public libraries), juhtimise ja turunduse (Management and Marketing) ja raamatukoguühingute juhtimise (Management of Library Associations Section) sektsiooni. Krista Visas on juhtimise ja turunduse sektsiooni alalise komitee liige ja osales ning pidas ettekande sektsiooni vahekoosolekul Peruu Limas 6. märtsil 2024.

Jätkus koostöö Balti riikide raamatukoguhoidjate ja kutseühingutega. Algas ettevalmistus Balti riikide raamatukogude kongressiks **CoBal**, mis toimub 2025. aasta detsembris Leedus.

Traditsiooniline noorte raamatukogutöötajate **Baltic Meeting**, mis kandis sel aastal pealkirja “Libraries, creative communities”, toimus Kaunases 16.–17. maini. Leedu kolleegid tegid üheksa ettekannet, kus tutvustasid huvitavamaid uuendusi ja teenuseid oma raamatukogudes. Eestist osalesid üritusel Piret Jõesaar ja Jaana Tõnisson, viimane tutvustas ettekandega Eesti raamatukogude tegemisi praeguses tehnoloogilises ja konsumeristlikus ajastus.

Vanaraamatu toimkonna kahepäevasel koolitusseminaril pidasid ettekande kolleegid Lätist ja Soomest.

Algasid ettevalmistused Läti raamatukoguhoidjate ja muuseumide ühingute eestvedamisel toimuvale projektile „*Fostering Peaceful and Resilient Communities through Museums and Libraries*”, kus ERÜ-t esindab uue mõtte tööühm.

Projektkonkurss „Raamatukogud-muuseumid-noored“

Koostööprojektide konkursile „Raamatukogud-muuseumid-noored“ laekus 41 taotlust, millest hindamiskomisjon toetas 11 projekti teostamist. Kõik projektid tuli läbi viia 1. novembriks ning aruanded esitada 1. detsembriks. Projekte tutvustati kokkuvõtval veebseminaril 5. detsembril, kus osales 32 inimest.

Hageri muuseumi ja Hageri avatud noortekeskuse koostööprojekti käigus toodi noortele lähemale vanarahva kombed ja tavad. Noored rajasid Hageri muuseumi aeda permapeenra, õmblesid linasest kotikesi ravimtaimede hoiustamiseks, punusid pärgi, tegi vihtasid, keetsid moosi ja meisterdasid vilepille, mängisid vanu mängu ja jutustasid pärimusjutte. Noorte tagasiside kogetule oli väga positiivne ja tekitas ka huvi oma kodukohta ajaloo vastu. [Projekti tutvustav video](#).

Valga keskraamatukogu haruraamatukogu Kaagjärvel ja Karula avatud noortekeskuse koostööprojekt andis noortele võimaluse korrastada oma kodukohta ja samal ajal tutvuda oma kodukandi ajaloo. Noored korrastasid kohaliku bussipeatuse ja koostasid infotahvliid koduloolise infoga. Ühisprojekt lähendas lisaks noortele tervet kogukonda ja korrastatud ning ajaloolise infoga täiendatud bussipeatus sai palju positiivset tähelepanu. [Projekti tutvustav video](#).

Põhja-Sakala raamatukogu ja Suure-Jaani noortekeskuse koostööprojekt andis noortele võimaluse tutvuda linnaruumiga läbi linnaplaneerija ja fotograafi silmade ning õpitud ka ise pildile püüda. Noored pildistasid linnaruumi ning koostasid tehtud fotodest näituse „Minu Suure-Jaani“. Linnaruumi ning selle ajaloo tutvumine, pildistavate objektide valimine ja valminud fotodest näituse koostamine tõi noored kultuurile lähemale ja andis võimaluse neil endil ka kultuuriloomes osaleda. Näitus sai palju positiivset vastukaja ning arvatavasti läheb edaspidi ka rändama. [Projekti tutvustav video](#).

Võsu noortekeskuse ja Võsu raamatukogu koostööprojekt tõi noored kultuurile lähemale ning avardas nende silmaringi läbi näitlemise töötubade, rannakeelega tutvumise ja kohalike muuseumide külastuse. Noored kasutasid õpitud lühifilmi loomiseks – aitasid sellega kaasa kultuuri loomisele ning kultuuripärandi talletamisele. Tänu projektile on kasvanud noorte julgus esineda ja projektidest osa võtta. Samuti on kasvanud huvi piirkonna ja rannakeele ajaloo vastu. [Projekti tutvustav video](#) ja [Valminud lühifilm](#).

Tallinna Raamatukogude ja Põhja-Tallinna noortekeskuse koostööprojekt tõi kokku erineva emakeelega noored, kes õppisid läbi kokkamise tundma Eesti kultuuri. Koos noortega valiti välja neli

Eesti autori teost, millega läbi ühiselt kokkamise tutvuda. Noored said hea kogemuse, et hoolimata erinevast emakeelest ning vanusest on võimalik lõbusalt koos tegutseda ja suhelda. Paljud osalejad avaldasid hiljem soovi lugeda raamatuid, kust toidud pärinesid. Samuti paranesid nende teadmised Eesti kirjandusest ja kultuurist ning saadi tuttavamaks raamatukogu ja noortekeskusega. [Projekti tutvustav video.](#)

Viljandi valla noortekeskuse ja Vana-Võidu raamatukogu koostööprojekti raames korraldasid noored rahatarkuse töötoad koostöös Mulgi rahatarkuse klubiga. Noored said koolituselt praktilised oskused, kuidas rahaga teadlikumalt ümber käia aga ka kogemuse ja julguse töötuba/üritust korraldada. [Projekti tutvustav video.](#)

Kose raamatukogu ja Habaja noortekeskuse koostööprojekti raames püüti noored ekraanide tagant pärismaailma tuua. Selleks tutvusid nad kohaliku kirjaniku Stella Noode elu ning loominguga. Koostöös noortega valmis kirjanikule pühendatud pink. Lisaks tutvuti ka Urmas Nemvaltsi loominguga ja korraldati temaga kohtumine. Projekt lõppes ööga raamatukogus koos mitmete kirjanduslike mängude ja tegevustega. Noored osalesid aktiivselt projekti tegevustes ja avastasid seeläbi midagi uut nii erinevate kirjanike ja kirjanduse kui ka oma kodukoha kohta. [Projekti tutvustav video.](#)

Võru noortekeskuse ja Võrumaa Keskraamatukogu koostööprojekt aitas noorte seas kinnistada taaskasutuskultuuri. Noored meisterdasid juhendajaga koos vanast klaasuksega külmkapist raamatukapi. Sarnasedapid on eelneva aasta projektiga raha saanud ja väga hästi kogukonnas tööle läinud, seega tekkis vajadus lisakapi järele. Lisaks õpiti valmistama ka vahakangast ja õpiti, kuidas saab taaskasutada raamatuid, mida enam ei loeta. Noored on seega teadlikumad materjalide ja esemete taaskasutuse võimalustest ning võivad tunda uhkust selle üle, et on meisterdanud kogukonnale midagi vajalikku. [Projekti tutvustav video.](#)

Paide avatud noortekeskuse ja Järvamaa Keskraamatukogu koostööprojekt andis noortele võimaluse korrastada oma kodukoha avalikku ruumi, osaleda töötubades, tutvuda erinevate asutustega (raamatukogu, linnavalitsus, ajakeskus, kunstikool jt) ning mängida rahvalikke mänge, osaleda piknikul. Oma kogemusi said osalejad jagada suve lõpus toimunud „Elavas raamatukogus“. Noored said koos toimetamisest ja tegutsemisest indu ning juba planeeritakse edasisi tegevusi. [Projekti tutvustav video.](#)

Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseumi, Räpina noortekeskuse ja Räpina Valla Keskraamatukogu koostööprojekti raames koostasid ja paigaldasid noored Räpina ajalooliste vaatamisväärsuste juurde infotahvliid ning löid interaktiivse inforaja. Lisaks viisid noored läbi giidituuri vaatamisväärsuste vahel gümnasistidele. Loodud rajast said osa aga paljud teisedki kogukonna liikmed. Projekt andis noortele võimaluse ise avastada ja luua, mis on kindlasti hea alus ka tulevaseks koostöök. [Projekti tutvustav video.](#)

Tori Valla Raamatukogu, Sindi muuseumi ja Sindi avatud noortekeskuse koostööprojekt aitas äratada noortes huvi kodukoha arhitektuuripärandi vastu, kasutades selleks fotograafiat kui loomingulist vahendit. Noored valisid välja vanad fotod, mis neid kõnetasid. Fotode kohta uuriti teavet raamatukogust, muuseumist aga ka kogukonnast. Seejärel taaslavastati foto tänapäevases võtmes, millest valmis ka rändnäitus. Tänu sellele projektile said noored teadmisi Sindi linnast, muuseumi varasalvest ja fotograafia põhitõdedest. [Projekti tutvustav video.](#)

Enamik toetuse saajaid tõid esile, et projektid on tihendanud koostööd noortekeskuste, raamatukogude ja muuseumide vahel, mis loob häid võimalusi tulevasteks ühistegevusteks.

Mitmed osalejad tõdesid, et projekt on kaasa aidanud asutuse maine tõstmisele noorte hulgas. Osa projektidest mõjutasid kogukonda ja piirkonda laiemalt, samuti tõdeti, et kogukonnas on tekkinud ootus tegevuste jätkumiseks ning juba on ideid, mida järgmiseks ette võtta. Noori ärgitati kaasa lööma väga eripalgelistes tegevustes vabatahtlikust tööst loomingulise enesväljenduseni, nad õppisid korraldamist, meeskonnatööd ja vastutamist. Kõikide projektide ühisosa oli kindlasti oma kodukoha, aga ka kultuuriga tutvumine ja tugevama sideme loomine.

Kokku osales: 9 raamatukogu, 3 muuseumi, 11 noortekeskust, 894 noort.

[Eesti raamatukoguhoidjate biograafiline andmebaas ERBA](#)

Koostöös raamatukogudega koostab ERÜ alates 2005. aastast raamatukogunduse biograafilist

andmebaasi [ERBA](#). Andmebaasi loomisest on möödunud juba 17 aastat. Andmebaasi haldajana alustas ERÜ 2021. aastal koostöös Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukoguga selle tarkvara kaasajastamist. Andmebaasi kogutud andmed viidi vastavusse uue andmemudeliga ning uude süsteemi. II etapina korrastati 2023. aastal andmebaasi andmekoosseis, vaadati üle andmebaasi kujundus ning haldusliides. Korrastamine on võtnud plaanitust kauem aega ja ning töö jätkus ka 2024. aastal sisestatud andmete korrigeerimisega (Tiina Aasmann). Protsess jätkub veel ka 2025. aastal.

[Kirjastamine: Erialased väljaanded](#)

2024. aastal ilmunud [ERÜ aastaraamat](#) kannab järjenumbrit 35. 2023. aastal tähistas ERÜ 100 aasta möödumist asutamisest ja 35 aastat taasasutamisest ning need tähtpäevad, nagu ka 18.–19. mail 2023 toimunud Eesti raamatukoguhoidjate XII kongress leiavad aastaraamatus käsitlemist. ERÜ struktuuriüksuste kanda on kogu tegevusaja jooksul olnud ühistegevuse sisuline pool ja aastaraamatus on periooditi tehtud üksuste tegevusest ülevaateid. Sel korral leiab käsitlemist ajavahemik 2009–2023. 2023. aastal tähistas oma sajandat sünnipäeva ka Läti Raamatukoguhoidjate Ühing. Eesti ja Läti ühingute ajaloos on mitmeid ühiseid tunnusoone, millele viitab oma artiklis ka Jana Dreimane Läti Rahvusraamatukogust. Rubriigis ERÜ tunnustab tutvustatakse parimaid raamatukoguhoidjaid ja tublimaid tegusid raamatukogudes. Aastaraamatus on avaldatud ERÜ aastaaruanne ja kroonika ning ülevaated ELNET Konsortsiumi, EMKÜ ja EKRÜ tegemistest.

Koostöös Eesti Rahvusraamatukoguga anti välja erialaajakirja „Raamatukogu“. Seoses toimetaja vahetusega ilmub ajakirja alates 2024. aastast kuue numbriga asemel neli. ERÜ panustab ajakirja visuaalsele kujundusele (fotod), toimetuskolleegiumi suhtlusvõrgustiku abil sisuartiklite laiema autorite ringi leidmisega ning juhatuse liikmed, üksuste juhid ja büroojuht kirjutavad artikleid ja sõnumeid ERÜ üritustest jm.

[Ajakirjas Raamatukogu jm ilmunud artiklid ja sõnumid](#)

Meediakajastused on kogutud [ühingu veebilehele](#) .

[Koostööpartnerid ja toetajad](#)

- Creativity Lab OÜ;
- Eesti Koostöö Kogu;
- Eesti Kultuurkapital;
- Eesti Linnade ja Valdade Liit;
- Eesti Muuseumiühing;
- Eesti Vabaharidusliit;
- Eesti Rahvusraamatukogu;
- ETKA *Andras*;
- Haridus- ja Teadusministeerium;
- Harju Maakonnaraamatukogu;
- Jõgeva Raamatukogu
- Kose Raamatukogu;
- Kõrveküla Raamatukogu;
- Kirjastus Koolibri;
- Kultuuriministeerium;
- Kutsekoda;
- Lääne Maakonna Keskraamatukogu;
- Põltsamaa Raamatukogu;
- Põlva Keskraamatukogu;
- Pärnu Keskraamatukogu;
- Saare Maakonna Keskraamatukogu;
- Tallinna Keskraamatukogu;
- Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu;
- TLÜ Akadeemiline Raamatukogu
- Tartu Linnaraamatukogu;
- Tartu Ülikooli Raamatukogu;
- Õpetajate Ühenduste Koostöökoda;
- Valga Keskraamatukogu;
- Viljandi Linnaraamatukogu

[Struktuuriüksuste tegevus](#)

2024. aastal tegutses aktiivselt 3 sektsiooni, 5 toimkonda, üks töörühm, Noorteklubi ja Eks-klubi, juhatus ning kutsekomisjon. Piirkondlikult tegutsesid Tartumaa Kogu ja Võrumaa Ühendus.

- **Erialaraamatukogude sektsioon**, juht Ceili Vilimas, Eesti Lennuakadeemia.

Ülevaade tegevusest seksiooni kodulehel: <https://eryerialaraamatukogud.weebly.com/>

Seksiooni juhatuse kuuluvad aastatel 2023-2025 Ceili Vilimas, (seksiooni juht, Eesti Lennuakadeemia), Ivika Rande (TÜ Kliinikumi Medinfokeskus), Helle Maaslieb (Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiiviraamatukogu), Kerli Puna (Balti Kaitsekolledž).

Seksioon korraldas 11.–13. aprillini **õppereisi Oslo raamatukogudesse**, et olla kursis uuemate praktikatega, saada ülevaade uutest arengusuundadest ning parimatest praktikatest töös lugejatega. Küllastati Deichman Grünerlokka harukogu, OsloMet Ülikooli raamatukogu P48, Oslo Rahvusmuuseumi raamatukogu ja arhiivi, Nobeli Instituudi raamatukogu ja arhiivi ning Rahvusvahelist moeuuringute raamatukogu (International Fashion Research Library). Reis pakkus inspireerivaid näiteid rahvusvahelistest praktikatest ja andis uusi ideid kodumaise töö edendamiseks. Osales 13 raamatukoguhoidjat.

Lisaks õppereisile korraldati erialaraamatukogude töötajatele kaks **teabepäeva** - 20. märtsil Tartu Ülikooli raamatukogus ja 11. novembril Tallinna Majanduskoolis. Kevadisel teabepäeval oli loengukoolitus „Efektiivsest kommunikatsioonist raamatukoguhoidjatele,“ kus arutleti eduka suhtluse põhitõdede ning konfliktide lahendamise üle. Sügisel kuulati loengut „Turundamine väikese eelarvega,“ kus käsitleti brändiloomise ja sotsiaalmeedia kasutamise põhimõtteid ning tähistati pidulikumalt ERÜ erialaraamatukogude seksiooni 25. aastapäeva. **27. novembril oli töötuba Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis:** RKRN raamatukogude töörühm (mida juhib hetkel samuti Ceili Vilimas) korraldas avaliku praktilise töötoa teemal „Raamatukogu roll teadustöö toetamisel,“ kus arutleti seniste praktikate ja uute võimaluste üle. Töötoas osalesid nii seksiooni liikmed kui ka mitmed huvilised teistest raamatukogudest, pakkudes viljakat arutelu ja teadmiste jagamist.

Jätkuvalt jagame erialast infot ja koolitusvõimalusi erialaraamatukogude e-maili listis ja Facebooki grupi kaudu. Oleme koostanud infokirja, ja korraldanud veebis kohvihommikuid, et hoida seksiooniliikmeid erialaste muutustega kursis (näiteks ÜÜRSi puudutav info).

2024. aastal lisandus seksiooni neli uut liiget, lahkus kaks. Kokku on seksiooni listis 13. detsembri seisuga 52 liiget.

- **Kooliraamatukogude seksioon**, juht Eelika Rand, Vändra Gümnaasiumi raamatukogu
Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/kooliraamatukogude-seksioon>

Juhatuse koosseis: Eelika Rand (juhatuse esimees, Vändra Gümnaasium), Varje Mägi (Keila Algkooli raamatukogu), Marje Tamre (Tallinna Humanitaargümnaasium), Stiina Koit (Narva Kesklinna Riigikool). Sirje Riitmuru on juhatuse toetaja ja Õpetajate Ühenduste Koostöökoja ERÜ kooliraamatukogude seksiooni liige.

Seksiooni koduleht: <https://erykooliraamatukogud.wordpress.com/>

Korraldati kolm traditsioonilist üritust:

- 22.04 kevadine **teabepäev** Tartus Raatuse koolis.
- 05. 07.08 kooliraamatukogude seksiooni ja lasteteeninduse toimkonna **ühiseminar** Harjumaal (vt kokkuvõtet lasteteeninduse toimkonnast lk 13).
- 22.10 **teabepäev** Saue Riigigümnaasiumis.

Jätkus koostöö Õpetajate Ühenduste Koostöökojaga jm.

- **Maaraamatukogude seksioon**, juht Lea Rand, Toila Vallaraamatukogu.
Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/maaraamatukogude-seksioon>

Seksiooni kuuluvad Lea Rand (seksiooni juhataja, Toila raamatukogu), Õnne Paimre (Kuusalu raamatukogu), Maili Uibo (Käina raamatukogu), Maris Paas (Vaimastvere raamatukogu), Maarika Lausvee (Muuga raamatukogu), Diana Ots (Palivere raamatukogu), Ilona Oesalg-Tigasing (Veriora raamatukogu), Urve Salumaa (Pärnu-Jaagupi raamatukogu), Aili Erm (Alu raamatukogu), Urve Vakker (Lümända ja Taritu raamatukogu), Anne Toome (Alatskivi raamatukogu), Anne Järvis (Õisu raamatukogu), Tiia Pärnik-Pernik (Tsirguliina haruraamatukogu) ja Tea Kallaste (Lasva raamatukogu).

Sektsioon töötas juba aastatega väljakujunenud rütmis, jooksvaid küsimusi lahendati listis ja kokku saadi ühel koosolekul.

2024. aasta kevadel viis sektsioon läbi **küsitluse**, millega kaardistati maaraamatukogude olukorda. Maaraamatukogude töötajatel paluti vastata 47 küsimusest koosnevale ankeedile. Küsitlusele vastas 191 maaraamatukogude töötajat. Seda on vähem, kui üheksa aastat tagasi läbiviidud analoogse uurimuse puhul (toona oli vastajaid 346), aga julgelt võib väita, et ka raamatukogusid on selle aja jooksul vähemaks jäänud. Küsitlusest tegime kokkuvõtte suvisel maaraamatukogude seminaril ja pikem ülevaade ilmus ajakirjas Raamatukogu 4/2024.

Maaraamatukogude sektsiooni korraldatud **teabepäeval** 8. aprillil TLÜAR-is osales 34 raamatukoguhoidjat.

Maaraamatukogude 33. suveseminar toimus 12.–14. juunil Jõgevamaal ERÜ maaraamatukogude sektsiooni ja Põltsamaa ning Jõgeva raamatukogu koostöös. Teema-aastale kohaselt valiti suveseminarile teemaks „Raamatukoguhoidja – kultuurilise mitmekesisuse hoidja“, sest raamatukoguhoidjal on oluline roll, et kultuur saaks hoitud, säilitatud ja jagatud. Tutvuti ja saadi ülevaade Jõgevamaa raamatukogu- ja kultuurielust. Aruteludes mõeldi, kuidas raamatukogud võiksid kohapeal Eesti Raamatu Aastat tähistada, tutvustati ERÜ uut arengukava jm. Selline üleriigiline raamatukoguvaldkonna spetsialistide kokkusaamine on ülioluline, sest annab võimaluse praktikutel jagada kogemusi, arutada olulistel teemadel ja kuulata kultuurivaldkonna professionaale. Seekord rääkis Marju Kõivupuu pärimusest. Osalejaid oli 40. Tagasiside oli positiivne, soovitusindeks oli 9,4. Suveseminarit toetasid lisaks kultuuriministeriumile kultuurkapital ja Põltsamaa vallavalitsus.

30. oktoobril toimunud **Maaraamatukoguhoidja päevast** vt peatükk Üleriigilised üritused.

- **Kogude toimikond**

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/kogude-toimikond>

Toimikonna juhtimisstiilina rakendatakse nn nelikvedu ehk „veavad“ Kristhel Haak Tartu Ülikooli raamatukogust, Ülle Kuuse Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogust, Aivi Sepp Tallinna Raamatukogudest ja Helle Maaslieb Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogust.

2024. aastal jätkas kogude toimikond tegevust veidi laiendatud formaadis, leidsime palju uusi liikmeid rahvaraamatukogudest. Praegu on toimikonna nimekirjas veidi üle kolmekümne liikme.

Toimikonna liikmete hulgas viidi läbi küsitlus, kas ja kuidas soovitakse jätkata tegevust ja millised oleksid huvipakkuvad teemad, mida kokkusaamistel käsitleda. Uuendasime meililisti ja võtsime vastu uusi liikmeid.

Esimene kohtumine sai teoks 15. mail Tallinna Keskraamatukogus, kus toimus muuhulgas kogude toimikonna tuleviku üle arutlemiseks avatud sõnavõttudega arvamusring. Leiti, et vajalik on kohtuda kolleegidega, et olla ühises inforuumis, jagada emotsioone ja otsida lahendusi. Seminari ettekanded olid nii keelatud raamatutest (Kalju Tammaru) kui ka sotsiaalmeediast (Kogude tutvustamine sotsiaalmeedias ja TikTokis – Kelli Pullisaar). Probleemaatilised raamatud raamatukogude komplekteerimises – näiteid elust enesest, teemat vedas Aivi Sepp; kogemusi võisid jagada kõik huvilised. Pärastlõunal külastati Keelatud kirjanduse muuseumi.

Suvel kerkis meedias esile raamatukogude arenduse ja komplekteerimise küsimus - kui kõik vajalik ja kohe pole kättesaadav huvilisele, siis kas see on kogude arenduse, rahastuse, kultuuripoliitika või raamatukoguhoidja pädevuse teema? Kuidas minna edasi? Sellest johtuvalt toimus 26. novembril **sügisseminar** Tallinnas Hoiuraamatukogus. Kristhel Haak kureeris vestlusringi raamatu elukaarest. Tõdeti, et väga raske on leida absoluutset tõde ja täiuslikke lahendusi.

- **Koolituse toimikond**, juht Ilmar Vaaro, Tartu Ülikool.

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/koolituse-toimikond>

Toimikonda kuuluvad Ilmar Vaaro (toimikonna juht, Tartu Ülikool Ühiskonnateaduste Instituut), Margit Jõgi (Eesti Rahvusraamatukogu), Kai Kalvik (Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu), Lea Lehtmets (Lääne-Virumaa Keskraamatukogu), Aira Lepik (Tallinna Ülikool), Krista Lepik-Verliin (Tartu Ülikool),

Sigrid Mandre (TLÜ Akadeemiline Raamatukogu), Aime Miil (Viimsi Kool), Reet Olevsoo (ERÜ büroo), Mai Põldaas (Tartu Linnaraamatukogu), Carolina Schultz (TLÜ Akadeemiline Raamatukogu) ja Rene' Virks (Eesti Rahvusraamatukogu, lahkus toimekonnast sügisel).

Jätkus AK koolituste traditsioon. 23. mail arutleti Tartu Linnaraamatukogus teemal „**AI kasulikkus: tehisintellekti kasutamise võimalused ja probleemid hariduses**“. Koolitusel osales 15 raamatukoguhoidjat, kellel oli juba mõne tekstiroboti või tehisintellektil põhineva rakenduse kasutamise kogemus. Üks osa koolitusest oli loengulisem, mille pidas Krista Lepik TÜst, kuid olulisel kohal oli ka kogemuste jagamine osalejate vahel.

26. novembril tegi toimekond **väljasõidu Viljandisse**. Õpiti tundma ja värskendati mälu sealsete raamatukogunduslike keskkondadega Tartu Ülikool Viljandi Kultuuriakadeemias, Viljandi Muuseumis, Pärimusmuusika Teabekeskuses, Viljandi linnaraamatukogus. Viimases toimus ka arutelu raamatukogunduse laiemate probleemide üle.

Toimekond on püüdnud konkreetsete tegevuste kaudu panustada kutseomistamise protsessi. Raamatukoguhoidja kutse taotlejate kompetentsuse hindamiskomisjoni töös osales kolm toimekonna liiget.

- **Lasteteeninduse toimekond**, juht Jaanus Kõuts, Lääne Maakonna Keskraamatukogu. Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/lasteteeninduse-toimekond>

Lasteteeninduse toimekonda kuulusid Jaanus Kõuts (toimekonna juht / Lääne Maakonna Keskraamatukogu), Rita Raudsepp (toimekonna juhatuse liige / Sindi Raamatukogu), Merle Tanilsoo (toimekonna juhatuse liige / Tallinna Keskraamatukogu), Sandra Adamson (Põltsamaa Raamatukogu), Anna Kuuli (Narva Keskraamatukogu), Liilia Kõiv (Saare Maakonna Keskraamatukogu), Anne Kõrge (Eesti Lastekirjanduse Keskus), Heli Lepp (Järvamaa Keskraamatukogu), Ulvi Lind (Valga Keskraamatukogu), Ädu Neemre (Tartu Linnaraamatukogu), Anu Otsma (Lääne-Virumaa Keskraamatukogu), Kaja Paulus (Kärdla Linnaraamatukogu). Veronika Raudsepp Linnupuu (Viljandi Linnaraamatukogu), Kersti Salf (Harju Maakonnaraamatukogu), Kristi Soll (Võrumaa Keskraamatukogu), Tiia Suls (Eesti Lastekirjanduse Keskus), Ingrid Teder (Rapla Keskraamatukogu) ja Sirve Valdmaa (Põlva Keskraamatukogu). Toimekonnast lahkus Helle Laanpere (Võrumaa Keskraamatukogu).

Lasteteeninduse toimekonna **koosolek** toimus 5. märtsil Eesti Lastekirjanduse Keskuses. Osalejaid oli 19. Kavandati toimekonna tegevust ja ürituste korraldamist, arutati koostöövõimalusi kooliraamatukogude sektsiooni ja ELK-ga jm.

Kogemuste tuur toimus 8. mail Haapsalu Lasteraamatukogus, kus töötab ERÜ aasta lasteraamatukoguhoidja 2023 Grete Nootre. Tutvusime Grete loodud teemakambritega, Krista Kumberg viis läbi kambritunni ja Jaanus Kõuts kõneles koostööst lasteaedade ja koolidega. Osalejaid oli kokku 16.

5.–7. augustil sai Harjumaal teoks ERÜ kooliraamatukogude sektsiooni ja lasteteeninduse toimekonna **ühiseminar „Kooli- ja rahvaraamatukogu koostöö laste lugemise toetamisel**“. Suveseminar oli esimene, aga loodetavasti mitte viimane omataline üritus, kus said kokku laste ja noortega töötavad kooli- ja rahvaraamatukoguhoidjad. Kõne all oli Eesti kooli uus õppekava, pädevused, mida õppija vajab, arutati raamatukogutundide läbiviimist, kaardistati koostöökohti jm. Osales 43 kooli- ja lasteraamatukoguhoidjat, tagasiside andis soovitusindeksiks 9,8 ja järgmist ühiseminari oodatakse põnevusega.

XX üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev vt peatükk Üleriigilised üritused.

- **Terminoloogiatoimekond**, juht Kalju Tammaru, Eesti Rahvusraamatukogu. Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/lasteteeninduse-toimekond>

Toimekonna koosseis: Kalju Tammaru (toimekonna esimees, RaRa), Katre Riisalu (sekretär, RaRa), Elo Jakobson (RaRa), Mari Kannusaar (RaRa), Marina Karis (Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu), Kate-Riin Kont (Sisekaitseakadeemia), Nansi Leppik-Volt (RaRa), Sirje Nilbe, Piret Pärigma (RaRa),

Toomas Schvak (Arvo Pärdi Keskus), Ülle Talihärm (Kultuuriministeerium). Uue liikmena lisandus Tuuli Rehemaa Eesti Keele Instituudist.

Toimkonna tähelepanu all oli **Raamatukogusõnastik** ning selle pidev toimetamine Eesti Keele Instituudi nõuetele vastavaks. Toimkond kogunes terminite üle arutamiseks 9 korral. Ekilexi terminibaasis vaadati üle ja korrastati 550 terminit (plaan 300), uusi mõisteid lisati 56 (plaan 20). Toimkond hoiab erialasel keelel pilku peal ning regulaarsetel, kord kuus toimuvatel kogunemistel arutab läbi uued mõisted ja korrastab raamatukogusõnastikku tervikuna. 2024. aastal oli toimkonnas kõne all 149 mõistet. Peamiselt korrastati raamat- ja biblio-liitega termineid.

8. oktoobril toimus „**XIX oskuskeelepäev: meie, teie ja nende (oskus)keel**“. Konverentsil keskenduti sellele, kuidas tekivad omakeelsed terminid ja milline on inglise keele mõju oskuskeelele. Konverentsist oli otseülekanne, [ettekannete videod on kättesaadavad Youtube-is](#) . Kohapeal oli osalejaid 45, virtuaalselt vaatajaid 210.

Jätkati raamatukogunduslike terminite regulaarset tutvustamist ajakirjas Raamatukogu, millele lisandus postitus RaRa blogis.

- **Vanaraamatu toimkond**, juht Kaspar Kolk, TÜ Raamatukogu / TLÜ Akadeemiline Raamatukogu
Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/vanaraamatu-toimkond>

Toimkonna koosseis vt ERÜ [kodulehelt](#).

Vanaraamatu toimkonna keskne sündmus 2024. aastal oli toimkonna **kahepäevane koolitusseminar**, 4.–5. detsembril Tallinna Ülikooli Akadeemilises Raamatukogus ja Rahvusraamatukogus. Seminari eesmärgiks oli vanaraamatuga tööalasel kokkupuutuvate raamatukogutöötajate erialane täiendamine. Ühtlasi tähistati tavapärasest mahukama seminariga 30 aasta möödumist ERÜ vanaraamatu toimkonna asutamisest. Seminari fookusvaldkondadeks kujunesid ettevalmistused saabuvaks raamatuaastaks ning vanaraamatualase raamatukogu- ja teadustöö hetkeseis meie raamatukogudes ja naabermaades. Mõlemat peateemat kombineeris oma esinemises Beata Paškevica Lätist, kus 2025. aastal tähistatakse samuti emakeelse raamatu 500. aastapäeva, Soome raamatuteaduse hetkeseisust ja käimasolevatest projektidest andis ülevaate Tuija Laine. Kodumaiste esinejate raamatukultuuriloolised ettekanded keskendusid varauusajale; toimkonna juubeli puhul tutvustas oma praegusaja töid ja tegemisi enamus toimkonna eelmisi juhte. Kokku esines ettekannetega 10 toimkonna liiget ja 7 külalist. Seminaril osales 36 vanaraamatuspetsialisti, -uurijat ja -huvilist 13 mälu- ja õppeasutusest.

- **Uue mõtte töörühm**, juhid Veronika Raudsepp Linnupuu, Viljandi Linnaraamatukogu ja Kristel Veimann, Eesti Rahvusraamatukogu.

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/ue-motte-tooruhm>

Uue mõtte töörühma kuulub 11 liiget: Krista Lepik-Verliin (Tartu Ülikool), Kelli Luik (Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu), Riin Olonen (Eesti Rahvusraamatukogu), Kristina Pai (Tartu Linnaraamatukogu), Kristi Pukk (Jõgeva Linnaraamatukogu), Mai Põldaas (Tartu Linnaraamatukogu), Veronika Raudsepp Linnupuu (Viljandi Linnaraamatukogu), Katre Riisalu (Eesti Rahvusraamatukogu), Tuuliki Tõiste (Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu), Kristel Veimann (Eesti Rahvusraamatukogu) ja Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu).

ERÜ uue mõtte töörühma tegevuse fookuses oli 2024. aastal juhendmaterjali „[Rohelise raamatukogu ABC](#)“ avaldamine, koostöö ERÜ noorteklubi ja teiste mäluasutustega. Vt ERÜ veebilehel:

Suuremad ettevõtmised:

11. mõttetalgud „Kuidas hinnata ja mõõta raamatukogude mõju?“ said teoks uue mõtte töörühma eestvedamisel ja toimusid 16. mail. Vt peatükk Üleriigilised üritused.

Uue mõtte töörühma eestvedamisel osalesid raamatukogud üle Eesti erinevate sündmuste korraldamisega septembri lõpul **Euroopa Säästva Arengu Nädalal**. Traditsiooniliselt sai teoks kampaania „Tund enne und mobla peost, naudi teost!“ 18.09–08.10.2024. aasta kampaania

traditsiooniliste tegevuste kõrval paluti raamatukoguhoidjail jagada oma kogemusi erinevate säästva arengu eesmärkide täitmisel.

Põhjaliku tegevuse ülevaate saab töörühma blogis: <https://bibliumt.wordpress.com/>

- **Noorteklubi**, juht Piret Jõesaar, TLÜ Akadeemiline Raamatukogu.
Noorteklubi koduleht <http://noorteklubi.weebly.com/>

Noorteklubi aktiiv: Piret Jõesaar (Noorteklubi juht, TLÜ AR), Heleen Karja (RaRa), Maris Nool (TalTechi raamatukogu), Jaanika Tappo (Tallinna Keskraamatukogu) ja Jaana Tõnisson (TLÜ AR).

2024. aasta oli noorteklubile eriti tähenduslik, kuna tähistati **10. sünnipäeva**, ning olulise tähise ära märkimiseks korraldati Viljandi Linnaraamatukogus seminar 3. mail, kuhu olid kutsutud klubi praegused ja endised liikmed, ERÜ uue mõtte töörühma liikmed ning ERÜ juhatus.

Liitus üks uus liige ja aastalõpu seisuga oli klubis kokku 35 liiget.

15.–16. augustini korraldas Noorteklubi traditsioonilise **BibliCampi “Vaimne ja füüsiline tervis”**. BibliCamp toimus juba kümnendat korda, seekord Saare Maakonna Keskraamatukogus, osalejaid oli kokku 12. Üritus täitis suurel määral osalejate ootusi ja sai hindeks 9,4 punkti 10-palli skaalal. Rõhutati, et suurimaks motiveerivaks teguriks on suhtlus teiste osalejatega, võimalus kohtuda kolleegidega ning avastada uusi kohti. Noorteklubi tegevus, sh BibliCamp toetab missiooni ühendada noori infotöötajaid edasiviivaks, optimistlikuks ja tegusaks jõuks ja loob võimaluse suurendada koostööd noorte erialainimeste vahel.

Traditsiooniline **Baltic Meeting**, mis kandis sel aastal peakirja “Libraries, creative communities”, toimus 16.–17. mail Kaunases. Eestist osalesid üritusel Piret Jõesaar ja Jaana Tõnisson, viimane tutvustas ettekandega Eesti raamatukogude tegemisi praeguses tehnoloogilises ja konsumeristlikus ajastus. Külastati värskelt renoveeritud Ažuolyno linnaraamatukogu, kus üritus toimus, samuti uuenduskuuri läbinud Kaunase tehnikaülikooli raamatukogu.

Noorteklubi osaleb [rahvusvahelises projektis](#), mille raames loodi tehisaru-teemaline interaktiivne näitus “AI poolt võimendatud”. Traditsiooniliselt toimus ka aastakoosolek, piknik Stroomi rannas ja jõuluõhtusöök Tallinnas.

- **Eks-klubi**, eestseisuse president Reet Oruste.
Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/eks-klubi>

Eestseisusse kuulusid: Reet Oruste (president), Juta Laasma, Leie Juha, Eve Lipand, Helle Martis, Mare Mauer ja Tiia Parker, Krista Talvi ja Aiki Tibar. Eestseisusest lahkus seni laekurina tegutsenud Malle Järv.

Eks-klubi eestseisus jätkas klubi töö korraldamisel traditsiooniliste üritustega:

- jaanuaris küllastati Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli;
- veebruaris toimus Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogus küünlakuu mälestuste pealelõuna;
- märtsis väisati Harkujärve kirikut;
- aprillis toimus klubi aastakoosolek ja kohtumine Ilmar Vaaroga, kes pidas loengu „Ajalugu meenutama ja kirjutama“;
- maikuu käidi tuuril Teletornis ja Botaanikaaias ning teise üritusena bussireisil Põltsamaa – Võhma – Pilistvere;
- juunikuus sõideti liinibussiga Rakverre;
- augustis tehti giidituur Nõmmel;
- septembris jalutati Skoone bastionil;
- novembris oli kohtumine Andrus Kivirähkiga Eesti Lastekirjanduse Keskuses;
- detsembris toimus klubi jõuluüritus Heliloojate maja kohvikus Seitse C.

2024. aastal toimusid iga kuu esimesel esmaspäeval soovijate kohtumised Akadeemilise raamatukogu kohvikus kuni juunikuuni, millal kohvik suleti. Neil kohtumistel räägiti huvitavatest kultuurisündmustest ja loetud raamatutest, ka klubi üritustest.

Aasta jooksul toimus kolm eestseisuse koosolekut, kus peamiselt arutati jooksvalt aasta ürituste korraldamist ja koostati uue aasta tööplaan.

- **ERÜ juhatus**, juhatuses esimees Tuuliki Tõiste, Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu

Juhatus kogunes koosolekutele planeerima ühingu tegevusi, sündmusi ja kujundama seisukohti erinevatel teemadel. Kevadel valmistati ette ja viidi ellu raamatukoguhoidjate tunnustamisõhtu, ühingu üldkoosolek, sh juhatuses uute liikmete valimised ja kõnekoosolek. Arutati uueneva rahvaraamatukogu seaduse probleeme, valmistuti Euroopa Parlamendi valimisteks ja kultuuriministeeriumi partnerorganisatsioonide toetusprogrammis osalemiseks. Koostati ERÜ arengukava projekt, töötati arengukava eesmärkide ja mõõdikutega, protsess päädis arengukava kinnitamisega oktoobris.

Juhatuses üks ülesanne on pakkuda ühingu liikmeskonnale arenguvõimalusi, aasta jooksul valmistati ette erinevaid koolitusi, sh koostöökoolitused muuseumiühinguga. Kampania „Avasta Eesti raamatukogusid“ käivitati maikuu.

Aasta jooksul osaleti kutsesüsteemi reformiga kaasnevatel erinevatel infopäevadel, sh OSKA infotunnid ja arutleti kutsekoolituse ja kutse andmise teemadel.

Teisel poolaastal tähistati raamatukogupäevi ja korraldati omavalituste ja raamatukogude juhtide koostööpäev. Ühingu finantsvõimekuse tagamiseks koostati ühingu koostööpakkumine ja järgmise kolme aasta tegevusplaanid kultuuriministeeriumile toetusvoorus esitamiseks. Protsessi käigus planeeriti suunad, mida ühinguna ellu viies toetame kultuuripoliitika kujundamist ja rakendustegevusi. Aktiivselt planeeriti ühingu ja Eesti raamatukogude osalemist Eesti Raamatu Aasta sündmustes; kohtuti ajakirja Raamatukogu uue toimetajaga ühiste suundade seadmiseks.

Ühingu juhatus esitas raamatukoguhoidjaid erinevate kultuuripreemiade saajate kandidaatideks.

Alustati läbi kolme aasta kestva uuringu ettevalmistamist, projekti eestvedajate otsimist ja valdkonna vajaduste kaardistamist. Teoreetiline uuring ja piloteerimine toimuvad järgnevatel aastatel raamatukogude mõju hindamise teemal.

ERÜ ja RaRa kohtusid raamatukogude reformi arutamiseks, üksteise rollide jagamiseks, koostöökohtade leidmiseks.

Kõigi üksuste tegevusi toetas kontoripoolse tööga ERÜ büroojuht, kes igapäevaselt hoiab silma peal kalendril ja eelarvel (lepingud, arved, aruanded, taotlused, kutsed, tagasisided jpm taustatööd).

Sihtfinantseerimine tegevuseks 2024. aastal

Kultuuriministeeriumi taotlusvoor* „Muinsuskaitse, muuseumide ja raamatukogunduse valdkonnaüleste partnerorganisatsioonide tegevustoetus“	70 015,00
Kultuurkapital (ERÜ tunnustuste auhinnafond)	12 000,00
MTÜ Õpetajate Ühenduste Koostöökoda. Kooliraamatukogude sektsiooni tegevustoetus.	2 000,00
Haridus- ja teadusministeerium Sihtotstarbelise projektitoetuse leping. Toetus terminoloogia toimkonna tegevuseks	2 500,00
Haridus- ja teadusministeerium Sihtotstarbelise projektitoetuse leping. Toetus oskuskeelepäeva korraldamiseks	4 000,00
IFLA: The International Federation of Library Associations and Institutions Project “Media and Information Literacy for Societal Resilience (MILSR)”	3 600,00
Kokku	94 115,00

*Kultuuriministeeriumi partnerorganisatsioonide taotlusvooru eesmärk on kaasata muinsuskaitse, muuseumide ja raamatukogude valdkonda tervikuna hõlmavaid partnerorganisatsioone

kultuuripoliitika kujundamisse ja tegevuste elluviimisse, arendada ja suurendada partnerorganisatsioonide vabatahtlike liikmete võrgustikku ja organisatsioonilist suutlikkust, tõsta traditsiooniliste ja innovaatiliste tegevuste kvaliteeti, suurendada rahvusvahelist, valdkondadevahelist ja -ülest võimekust, edendada koostööd ning tõsta valdkonna töötajate professionaalsust. Taotlusvooru toetuse arvel rahastati üleriigilisi ja suuremaid üritusi ning koolitusi, sh ka struktuuriüksuste korraldatud ettevõtmisi, kaeti kirjastamisega ja projektikonkursiga „Raamatukogud-museumid-noored“ seotud kulud, maksti rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemakse ja osavõtutasusid ning lepingulist ja osaliselt koosseisulise töötaja töötasu jm.

Kokkuvõte

2024. aastaks planeeritud tegevused said ellu viidud. Sihid uuteks aastateks aitas seada ühingu liikmete koostöös sõnastatud arengukava aastateks 2025-2030.

Suurimaks väljakutseks kujunes ühingu tegevustoetuse taotlemise korra muutumine, senine ühe kalendriaasta tegevustoetuse taotlemise ja aruandluse periood asendus kolme aastase tsükliga, toetuse saajale lisandusid ülesanded ja ootused veelgi aktiivsemalt kaasa rääkida riigi kultuuripoliitika kujundamisel ja rakendamisel.

Erinevaid seminare- koolitusi jm õppepäevi kogunes hulgaliselt ja neil osales kokku ~1100 inimest, lisaks kogunes sündmuste jälgimisi veebis otse või järelvaatamisest ~1000.

Enamik tegevusi sai teoks tänu liikmete vabatahtlikule tööle, partnerite kaasabile ning kultuuriministeeriumi partnerorganisatsiooni toetusele, kontoripoolse töö tegi ära ühingu palgaline töötaja, kellela ei oleks protsessid niivõrd professionaalselt ja õigeaegselt koordineeritud ja dokumenteeritud.